KTÜ
1955 KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Sürdürülebilir KTÜ

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORU 2024

10 EŞİTSİZLİKLERİN AZALTILMASI

www.ktu.edu.tr/surdurulebilirlik

surdurulebilirktu@ktu.edu.tr

Sürdürülebilir kalkınma, yalnızca küresel bir vizyon değil, aynı zamanda ülkemizin gelecek nesillere karşı taşıdığı ortak sorumluluktur. Bu anlamda, Birleşmiş Milletler tarafından belirlenen Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA), Türkiye'nin 11. ve 12. Kalkınma Planları, Yeşil Mutabakat Eylem Planı ve Yükseköğretim Kurulu'nun sürdürülebilirlik vizyonu ile uyumlu şekilde, yükseköğretim kurumları için bir yol haritası oluşturmaktadır.

Karadeniz Teknik Üniversitesi olarak bizler, eğitim, araştırma ve topluma hizmet misyonumuz doğrultusunda bu hedeflere katkı sunmayı asli bir görev kabul ediyoruz. Üniversitemiz; nitelikli eğitimden iklim eylemine, yoksulluğun azaltılmasından yenilikçi ve sürdürülebilir şehirlerin inşasına kadar geniş bir yelpazede bilim temelli bilgi üretmekte, politika geliştirmekte ve toplumla etkileşim içinde projeler hayata geçirmektedir.

Ülkemizin ulusal politikalarıyla uyumlu biçimde, bölgesel kalkınmaya öncülük eden ve uluslararası iş birlikleriyle küresel sorumluluk üstlenen üniversitemiz, aynı zamanda öğrencilerimizi sürdürülebilir bir gelecek için bilinçli bireyler olarak yetiştirmeyi hedeflemektedir. Bu doğrultuda hazırlanan rapor, yalnızca gerçekleştirilen faaliyetleri değil, aynı zamanda üniversitemizin sürdürülebilirlik yolculuğuna dair kararlılığını da yansıtmaktadır.

Geleceğe dair inancımız, bilimin rehberliği ve gençlerimizin dinamizmi ile daha da güçlenmektedir. Karadeniz Teknik Üniversitesi, sürdürülebilir kalkınma hedeflerine katkı sunmaya ve ülkemizin bu alandaki vizyonunu desteklemeye devam edecektir.

Prof. Dr. Hamdullah ÇUVALCI
Karadeniz Teknik Üniversitesi Rektörü

10 EŞİTSİZLİKLERİN AZALTILMASI

Eşitsizliklerin Azaltılması, ülkeler içinde ve arasında ekonomik ve sosyal eşitsizlikleri azaltmayı hedefler. Bu kapsamda toplumun en yoksul kesimlerinin güçlendirilmesi, herkese (cinsiyet, ırk, etnik köken, engellilik durumu fark etmeksizin) ekonomik ve sosyal hayata tam katılım imkânı sağlanması ve ayrımcılığın ortadan kaldırılması büyük önem taşımaktadır. Büyüyen eşitsizliklerin giderilmesi için en alt gelir grubunu destekleyen, herkese eşit fırsatlar sunan sağlam politikaların hayata geçirilmesi zorunludur. Gelir adaletsizliğinin küresel bir sorun olduğu göz önüne alındığında, finansal kurumların düzenlenmesi, gelişmekte olan bölgelere kalkınma yardımları yönlendirilmesi ve güvenli göç imkânlarının sağlanması da çözümün bir parçasıdır.

Üniversiteler, bilgi üretip topluma yayarak, yenilikçi çözümler geliştirerek ve geleceğin sürdürülebilirlik liderlerini yetiştirerek Eşitsizliklerin Azaltılması hedefine önemli katkılar sunmaktadır. Nitekim üniversitelerin araştırma (ilgili konularda projeler yürütme, yeni çözüm ve teknolojiler geliştirme), eğitim (toplumsal eşitlik ve kapsayıcılık konusunda dersler, seminerler, yaşam boyu eğitim programları düzenleme), uygulama/operasyon (kendi bünyelerinde kapsayıcı politikalar ve kararlar uygulama) ve liderlik (dezavantajlı gruplara yönelik toplum projeleri, politika geliştirme süreçlerine katkı, paydaşlarla yürütülen iş birliği faaliyetleri) yoluyla toplumsal eşitsizliklerin azaltılmasında öncü kuruluşlardan biridir.

Bu rapor, KTÜ'nün eşitlikçi, kapsayıcı ve sürdürülebilir bir akademik ekosistem oluşturma yolundaki çabalarını kayıt altına almakta; üniversitemizin yalnızca bölgesel değil, ulusal ve küresel ölçekte de sorumluluk üstlendiğini ortaya koymaktadır.

Kurumsal Yapı

Karadeniz Teknik Üniversitesi (KTÜ)'nde toplumsal eşitlik ve kapsayıcılık konularında özellikle Engelli Öğrenci Birimi (Dezavantajlı Gruplar Birimi) aktif rol oynamaktadır. Bu birim, Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı bünyesinde engelli öğrencilerin üniversite yaşamına tam ve eşit katılımını sağlamak amacıyla çalışmakta; kampüste erişilebilirlik koşullarını iyileştirme, danışmanlık ve bilinçlendirme faaliyetleri yürütmektedir. KTÜ Engelli Öğrenci Birimi'nin kuruluş, görev ve işleyişi Engelli Öğrenci Birimi Yönergesi ile belirlenmiştir. Üniversite, ilgili ulusal mevzuatlar (Yükseköğretim Kurumları Engelliler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliği vb.) doğrultusunda hareket ederek kampüs içinde fiziksel engelleri azaltmaya ve eşit fırsatlar sunmaya yönelik politikalar geliştirmektedir. KTÜ, "Engelsiz Üniversite" hedefiyle altyapısını sürekli iyileştirmiştir. Ayrıca 2024 yılı içerisinde Engelli Danışma Hattı projesi de başlatılmıştır.

KTÜ Engelli Öğrenci Birimi, 2024 yılı boyunca üniversite genelinde farkındalığı artırmaya yönelik birçok etkinlik düzenlemiştir. Özellikle 3 Aralık Dünya Engelliler Günü kapsamında, üniversite yönetimi, personel ve öğrencilerin katıldığı geniş katılımlı bir etkinlik gerçekleştirilmiştir. Bu buluşmada Rektör Prof. Dr. Hamdullah Çuvalcı, engelli akademik/idari personel ve öğrencilerle bir araya gelmiş; bu vesileyle "Paylaşmak için engel yok!" sloganıyla engelli personelin işlemlerini kolaylaştıracak yeni bir iletişim ve destek mekanizmasının hayata geçirildiğini duyurmuştur. Bu girişim sayesinde engelli çalışanlar tek bir telefon numarası üzerinden destek alabilecek ve birimimizce belirlenen engelli personel temsilcisi aracılığıyla özlük işlemlerini yürütebileceklerini ilan etme imkânı bulunmuştur.

Fen Fakültesi Nazım Terzioğlu Amfisi'nde 30 Aralık günü gerçekleştirilen bu seminere akademik ve idari personel ile öğrenciler katılmış; engelli bireylerin karşılaştıkları sorunlar kısa videolar eşliğinde vurgulanmış ve Yükseköğretimde engelli bireylere tanınan haklar hakkında Şube Müdürü Hasan Gülbal tarafından bilgilendirme yapılmıştır. Seminere konuk olan bir psikolojik danışman (Trabzon Rehberlik ve Araştırma Merkezi'nden) görme engellilerin yaşadığı zorlukları, bir işaret dili eğitmeni ise işitme engellilerin karşılaştığı sorunları aktararak çözümler üzerinde durmuştur.

Engelsiz Hayat Semineri

Aralık 2024'te, Engelli Öğrenci Birimi tarafından "Engelsiz İletişim" temalı bir radyo programı KTÜ Radyo'da yayınlanarak dezavantajlı öğrencilerin hakları ve iletişim engelleri konularında farkındalık yaratılmıştır. Programda, üniversitedeki engelli öğrencilere yönelik eğitim-öğretim uygulamaları ve sınav düzenlemeleri hakkında bilgiler paylaşılmış; engelli öğrenci birimi bünyesindeki akademik birim danışmanları tanıtılarak dinleyicilerin soruları yanıtlanmıştır.

Ayrıca Kasım 2024'te Engelli Öğrenci Akademik Danışmanları Toplantısı düzenlenmiş; üniversitenin tüm fakültelerindeki engelli öğrenci danışmanları, erişilebilir eğitim ortamının yaygınlaştırılması için bir araya gelerek durum değerlendirmesi yapmıştır (KTÜ SKS Daire Başkanlığı Duyurusu, 27 Kasım 2024). KTÜ, tüm bu etkinlik ve uygulamalarıyla 2024 yılında kampüsünde kapsayıcı bir eğitim ortamı tesis etme ve toplumda farkındalık yaratma konusundaki kararlılığını ortaya koymuştur.

Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı tarafından, eşitsizliklerin azaltılması amacına katkı sunmak ve kültürel uyumu desteklemek amacıyla, farklı ülkelerden KTÜ'ye eğitim almaya gelen uluslararası öğrencilerle kapsamlı bir şehir kültürü ve tarih gezisi düzenlenmiştir.

Engelsiz Konuşalım Programı
Engelli-Öğrenci Danışman Toplantıları

KTÜ TÖMER'de (Türkçe ve Yabancı Dil Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi) öğrenim gören 83 uluslararası öğrencinin katılımıyla gerçekleştirilen etkinlikte; Seyir Terası, Tünel Akvaryum, Kanuni Evi, İskenderpaşa Camii, Trabzon Şehir Müzesi ve Alacahan gibi Trabzon'un tarihî ve kültürel açıdan önemli mekânları ziyaret edilmiştir.

Etkinlik ile öğrencilerin Trabzon'un tarihi dokusunu daha yakından tanımaları sağlanmış; sosyal uyum, kültürel farkındalık ve aidiyet duygularının artırılması hedeflenmiştir. Bu tür etkinlikler, üniversitemizin uluslararası öğrencileri sosyal hayata entegre etme çabalarının bir parçası olarak, kültürlerarası diyalogun geliştirilmesine ve toplumsal eşitsizliklerin azaltılmasına katkı sunmaktadır.

SKS tarafından düzenlenen etkinlikte, Göç İdaresi uzmanı aracılığıyla 83 uluslararası öğrenciye "Uluslararası Öğrenci İkamet İzinleri" eğitimi verilmiş; TÖMER Müdürü Cem Bahadır Savaşkan da bilgilendirmeye katkı sağlamıştır.

Trabzon Gezisi

Dış İlişkiler Genel Koordinatörlüğü Tarafından Uluslararası Öğrencilere Yönelik Gerçekleştirilen Faaliyetler

Üniversitemizde öğrenim gören Filistinli uluslararası öğrenciler ile Dış İlişkiler Genel Koordinatörlüğü Etkinlik Salonu'nda bir araya gelinerek öğrencilerin sosyal uyumu, akademik deneyimleri ve karşılaştıkları sorunlara dair görüş alışverişinde bulunulmuştur.

Uluslararası Öğrencilerle Satranç Turnuvası

Üniversitemizde eğitim gören uluslararası öğrenciler arasında zihinsel gelişimi ve kültürel etkileşimi artırmayı hedefleyen "Satranç Turnuvası" düzenlenmiştir.

Satranç Turnuvası

Afrikalı Uluslararası Öğrenciler Buluşması (ASTRA)

Trabzon Afrikalı Öğrenciler Derneği (ASTRA) iş birliği ile düzenlenen toplantıda, Afrikalı öğrenciler faaliyetlerini tanıtmış ve toplumsal farkındalığın artırılması hedeflenmiştir.

Uluslararası Öğrenciler Kültür Buluşması

KTÜ Bilim, Kültür ve Sanat Haftası kapsamında gerçekleştirilen "Uluslararası Öğrenci Kültür Buluşmaları" etkinliğinde, yabancı uyruklu öğrenciler ülkelerini, geleneklerini ve kültürlerini tanıtarak kültürel çeşitliliğin görünürlüğünü artırmıştır. Etkinlikte yerel kıyafetler, müzikler, yemekler sergilenmiş; halk oyunları, bilek güreşi, halat çekme gibi etkinliklerle sosyal etkileşim desteklenmiştir.

Afrikalı Öğrenciler Buluşması
Uluslararası Öğrenciler Kültür Buluşması

Azerbaycanlı Uluslararası Öğrenciler Bilgi Yarışması

KTÜ'de öğrenim gören Azerbaycanlı öğrenciler bilgi yarışması düzenleyerek kendi aralarındaki sosyal dayanışmayı artırmıştır.

Trabzon Afrikalı Öğrenciler Derneği ve Koordinatörler Toplantısı

Afrikalı uluslararası öğrencilerin temsilcileri ile KTÜ Uluslararası Öğrenci Koordinatörlüğü akademik personeli bir araya gelerek öğrencilerin ihtiyaçları ve ortak etkinlik planları üzerine istişarelerde bulunmuştur.

Uluslararası Öğrenciler İçin Destekleyici Eğitimler

Trabzon Uluslararası Öğrenci Derneği (TODER), Genç MÜSİAD ve KTÜ iş birliği ile, uluslararası öğrencilere yönelik İnkılap Tarihi, Türkçe ve Genç Ticaret Elçileri kursları düzenlenmiştir.

Bilgi Yarışması
Koordinatörler Toplantısı
Destekleyici Eğitimler

Akademik Katkılar

KTÜ, Eşitsizliklerin Azaltılması hedefine yönelik nitelikli çalışmalarını sürdürmektedir. Scopus veri tabanına göre, bu kalkınma hedefine ilişkin 2024 yılında 12 bilimsel yayın gerçekleştirilmiştir. Lisans ve lisansüstü düzeyde amaca yönelik bilimsel projeler de aktif olarak devam etmektedir.

THE Impact Ranking verilerine göre, Eşitsizliklerin Azaltılması amacında KTÜ, 2025 yılı sonuçlarında (2024 verileriyle) 50.3 puan alarak 401-600 bandında yer almıştır. THE Impact Ranking 2025 verilerine göre, SKA-10 Eşitsizliklerin Azaltılması KTÜ 2025 yılı bilimsel çalışmaları (2024 verileriyle) 66.4 gösterge puanı aldığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, Karadeniz Teknik Üniversitesi (KTÜ) eşitsizliklerin azaltılmasını yalnızca sosyal bir sorumluluk alanı olarak değil, aynı zamanda akademik misyonunun temel bir unsuru olarak görmektedir. Eğitimde fırsat eşitliğini güçlendiren uygulamalar, toplumsal duyarlılığı artıran projeler ve uluslararası kapsayıcılığı destekleyen stratejiler ile üniversitemiz, SKA-10 hedeflerine anlamlı katkılar sunmaktadır. KTÜ, bundan sonraki süreçte de eşitlikçi ve kapsayıcı yaklaşımlarıyla, bölgesel ve küresel ölçekte sürdürülebilir kalkınmanın adil bir şekilde gerçekleşmesine öncülük etmeyi kararlılıkla sürdürecektir.

Akademik Yayınlar-2024

KTÜ
1955 KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Sürdürülebilir KTÜ

Bu rapor, KTÜ Araştırma Koordinatörlüğü tarafından hazırlanmıştır.

www.ktu.edu.tr/surdurulebilirlik surdurulebilirktu@ktu.edu.tr